

Presentatie ACM Tariefregulering WCW

Technische Briefing Tweede Kamer
17 April 2025

Agenda

- ❑ Van Warmtewet naar Wet Collectieve Warmte en de rol van ACM
- ❑ Verdieping kostengebaseerde tariefregulering
 - ❑ Werking kostengebaseerde tariefregulering
 - ❑ Betaalbaarheid en de rol van ACM
 - ❑ Werking tarieflimiet
 - ❑ Investeringszekerheid en redelijk rendement
 - ❑ Haalbaarheid en uitvoerbaarheid van tariefregulering
 - ❑ Kostengebaseerde tariefregulering voor kleine collectieve warmtesystemen
- ❑ Afsluiting, vragen en dialoog

Van Warmtewet naar Wet Collectieve Warmte en de rol van ACM

Door invoering van de WCW verandert er veel in de warmtesector

Kernonderdelen wetsvoorstel

Wat zijn de grootste wijzigingen t.o.v. de Warmtewet?

A. Marktordening

- ✓ Gemeentelijke regierol
- ✓ Publiek meerderheidsbelang
- ✓ Ander regime:
 1. Regionaal warmtetransport
 2. Kleine collectieve warmtesystemen

B. Tariefregulering

- ✓ Alternatief voor gasreferentie (NMDA)
- ✓ In stappen naar meer kostengebaseerde tarieven per warmtekavel (3 fases)
- ✓ Tarieflimiet & vereveningsfonds

C. Verduurzaming

- ✓ Minimum pad reductie broeikasgassen
- ✓ Ophaalrecht restwarmte
- ✓ Duurzaamheidsprestatie op nota verbruikers

D. Leveringszekerheid & consumentenbescherming

- ✓ De leveringszekerheid is beter geborgd.
- ✓ Consumentenbescherming voor warmte is zoveel mogelijk gelijk aan die voor E&G.

E. Overgangsrecht & ingroeiperiode

- ✓ Het overgangsrecht brengt bestaande warmtebedrijven onder de werking van de Wcw.
- ✓ Beoogd wordt investeringen in collectieve warmte gedurende de opbouwperiode van publieke realisatiekracht zoveel mogelijk doorgang te laten vinden.

De rol van ACM als toezichthouder op de warmtesector verandert mee

Op enkele onderwerpen blijft de rol van ACM op hoofdlijnen gelijk:

- ❑ Toezicht op naleving wettelijke taken door de warmteleveranciers
 - Bijvoorbeeld: meten, factureren, dienstverlening, storingscompensatie
 - Door middel van (informele) handhaving bij warmtebedrijven en voorlichting aan consumenten
- ❑ Rendementsmonitor en –toets: de rendementsmonitor blijft onder de WCW bestaan, de rendementstoets kan vervallen vanaf het moment dat het redelijk rendement onderdeel wordt van de tarieven

Maar op de meeste onderwerpen krijgt de ACM een grotere rol:

- ❑ Kavelsystematiek: het huidige vergunningenstelsel vervalt, in plaats daarvan komen er aangewezen warmtebedrijven op kavels en ontheffingen. ACM doet een bekwaamheidstoets per kavel.
- ❑ Duurzaamheid: de ACM gaat onder de WCW toezicht houden op naleving CO2-afbouwpad.
- ❑ Leveringszekerheid: de WCW legt het volledige toezicht op leveringszekerheid bij ACM; ACM krijgt hiermee ook o.a. de verantwoordelijkheid voor het aanwijzen van een noodwarmtebedrijf bij faillissement.
- ❑ Tariefregulering: in de WCW wordt gefaseerd overgestapt van een tarief op basis van de gasreferentie naar kostengebaseerde tariefregulering (zie hierna)

De belangrijkste effecten van de keuze voor kostengebaseerde tariefregulering in de WCW

- ❑ De WCW vervangt het warmtetarief op basis van de gasreferentie door tarieven per net, gebaseerd op de (efficiënte) kosten die warmtebedrijven maken; hierdoor kan de warmtetransitie versnellen
 - Verbruikers betalen niet meer dan nodig is voor de warmtelevering op hun eigen net
 - Kostengebaseerde tarieven per net maken transparant wat warmte kost en wie waarvoor betaalt
 - Kostengebaseerde tarieven bieden meer dan de gasreferentie investeringszekerheid aan warmtebedrijven
- ❑ Kostengebaseerde tarieven geven geen garantie voor betaalbaarheid en maken warmte niet automatisch het meest aantrekkelijke alternatief voor gas; voor het bereiken van deze doelen is flankerend beleid nodig
 - De aanvullend voorgestelde tarieflimiet, waar ACM eerder om heeft gevraagd, voorkomt wel tariefpieken

De belangrijkste boodschappen van ACM over invoering kostengebaseerde tariefregulering in de WCW

- ❑ Het bereiken van de doelen van tariefregulering zoals geschetst in de WCW is haalbaar voor de grote netten
- ❑ ACM ziet in de uitvoering van de WCW nog wel uitdagingen:
 - Het precies vaststellen van de kosten van warmtenetten is complex en tijdrovend; de warmteactiviteiten zijn vaak geïntegreerd in grotere energiebedrijven, en we verwachten tientallen afzonderlijke kavels te gaan reguleren
 - Het vaststellen van kostengebaseerde tarieven per net voor alle kleine collectieve warmtesystemen (>500 netten met <1.500 kleinverbruikers) acht de ACM niet uitvoerbaar gezien de uitvoerings- en administratieve lasten
- ❑ ACM stelt voor om voor kleine collectieve warmtesystemen een kostengebaseerd referentietarief te hanteren en dat nader uit te werken in het Besluit Collectieve Warmte (AMvB)
 - Een kostengebaseerd referentietarief is eenvoudiger uit te voeren voor de ACM en voor warmteleveranciers: tarieven zijn wel kostengebaseerd, maar hoeven niet per individueel systeem vastgesteld te worden

Verdieping kostengebaseerde tariefregulering

De overgang van 'niet-meer-dan-anders' naar kostengebaseerd betekent een grote verandering voor de warmtetarieven

B. Kostengebaseerde tariefregulering

Fase 1 (~2026): Combinatie van een correctie op de gasreferentie en max. tarieven

Fase 3 definitieve tariefsystematiek (~2034)

Fase 2 (~2028): Combinatie van kostengebaseerde tariefformules en max. tarieven

Keuzes kostengebaseerde tarieven per warmtekavel (fase 2 en 3)

Kostengebaseerd

- › Verbruikers betalen niet meer dan nodig
- › Warmtebedrijven verdienen hun efficiënte kosten terug met een redelijk rendement
- › Kosten zijn transparant

Per warmtekavel

- › Past bij de gemeentelijke regierol: een directe link tussen de sturingsopties van de gemeente en de eindgebruikerskosten.

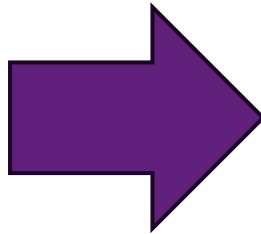
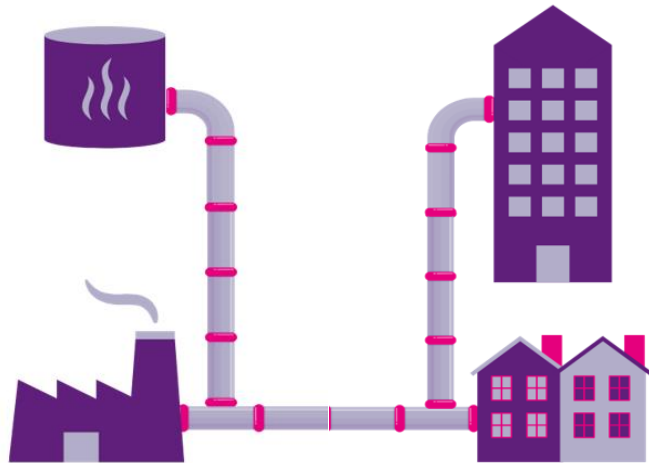
Tarieflimiet

- › Excessief hoge tarieven t.o.v. het gemiddelde tarief voorkomen met tarieflimiet.

Werking kostengebaseerde tariefregulering

Kostengebaseerde tariefregulering voor collectieve warmte

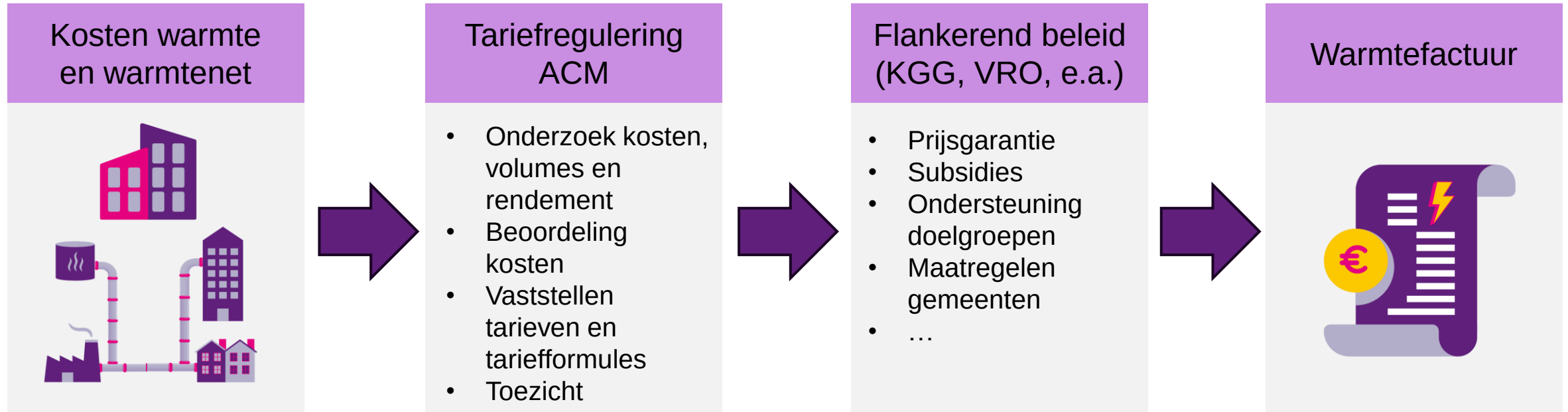
Kosten van warmte (productie, inkoop) en distributie van die warmte (warmtenet)

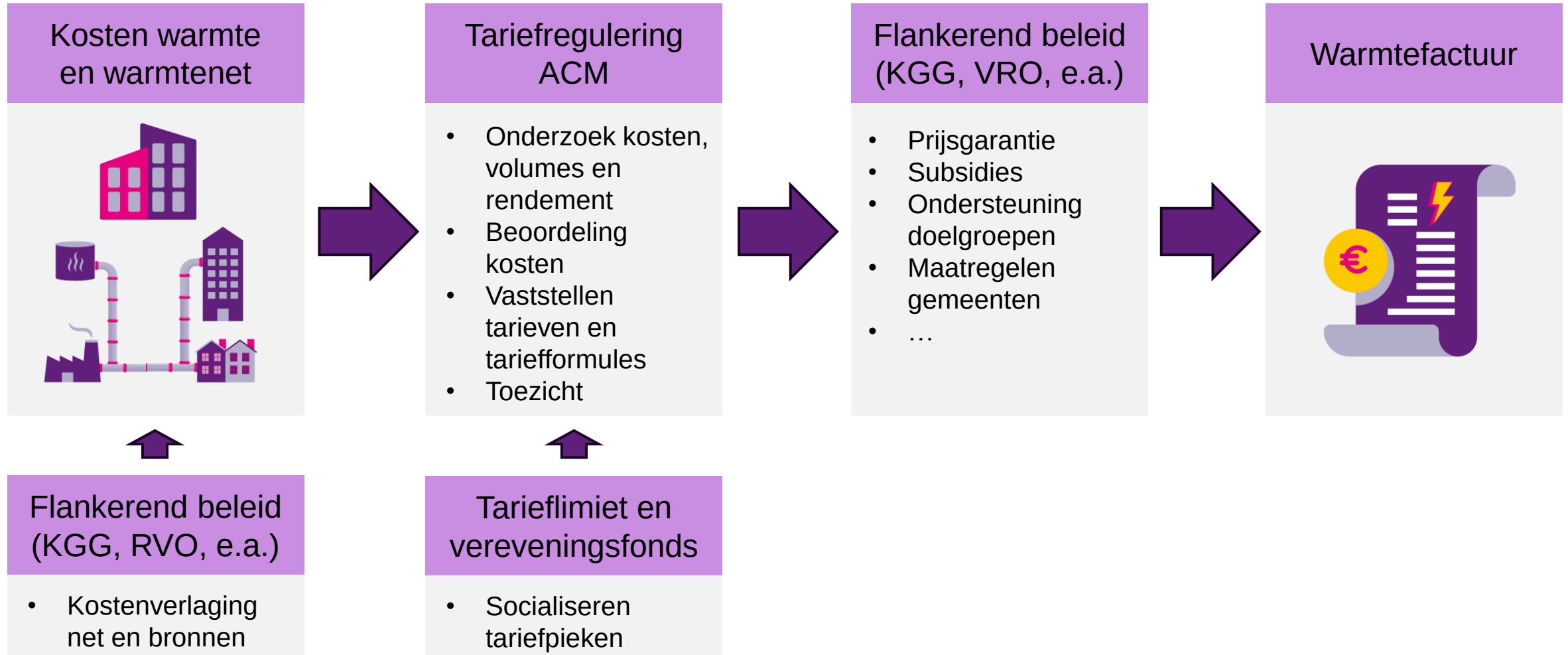
Warmtefactuur van individuele warmteverbruiker

De tariefregulering van ACM is een belangrijke stap om te komen tot kostengebaseerde warmtetarieven

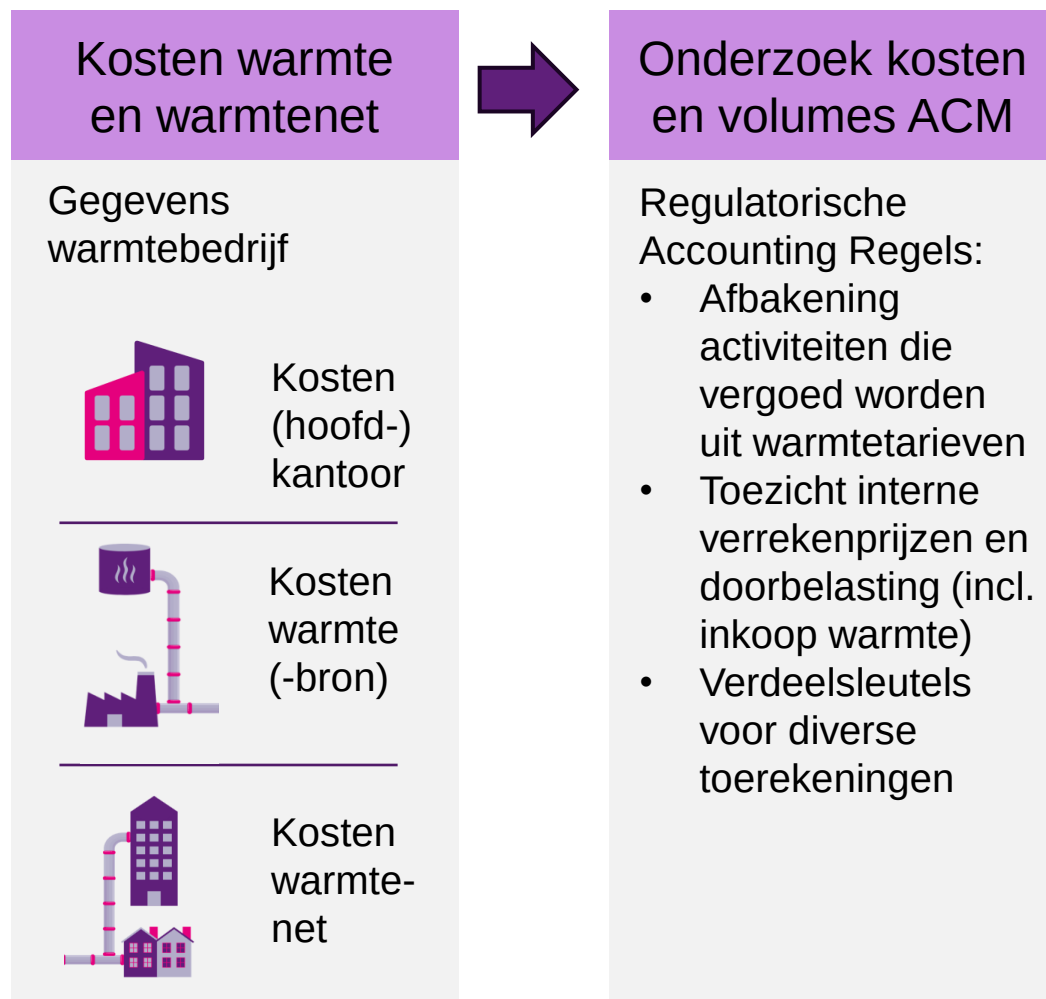
De tariefregulering van ACM is een belangrijke stap om te komen tot kostengebaseerde warmtetarieven

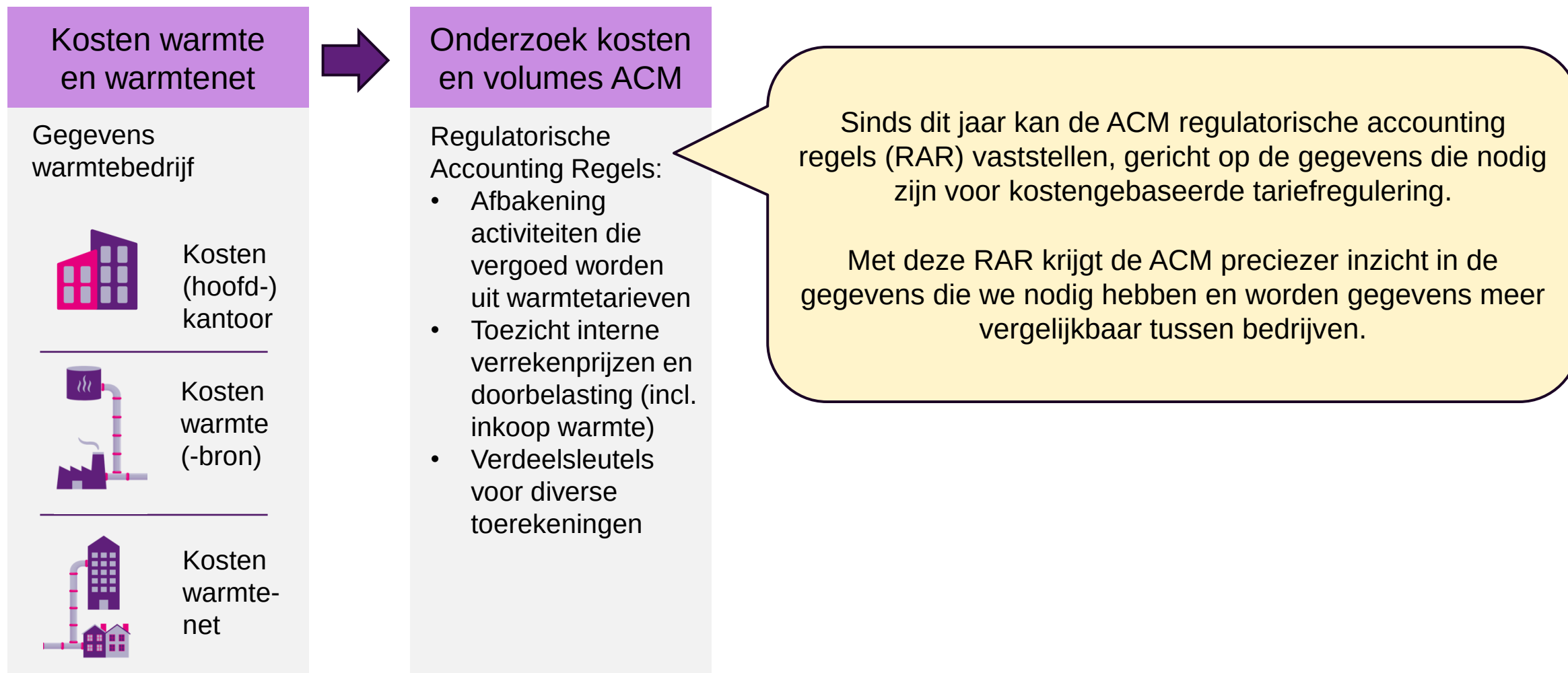
De tariefregulering van ACM is een belangrijke stap om te komen tot kostengebaseerde warmtetarieven

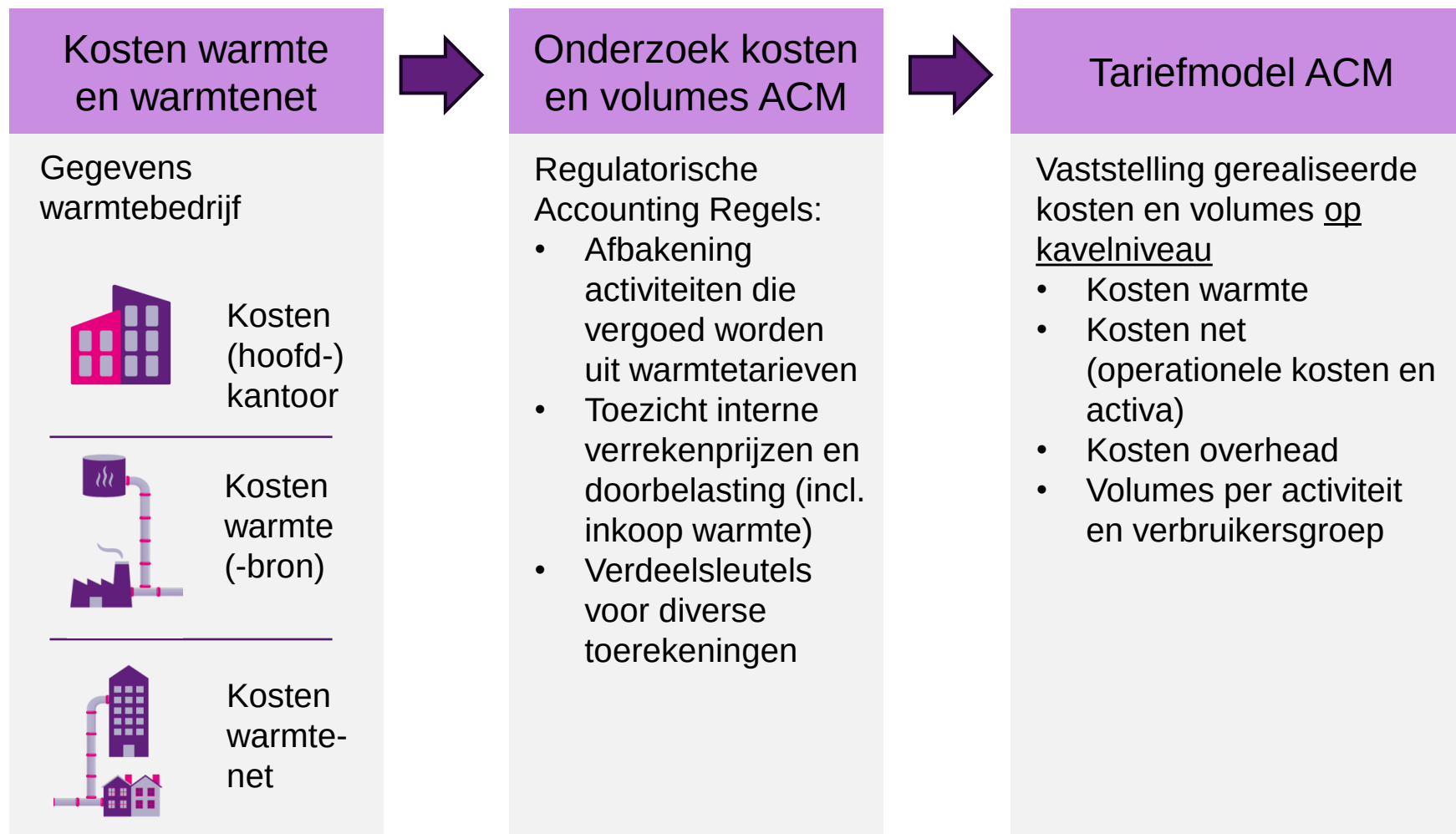
Hoe werkt kostengebaseerde tariefregulering voor warmte?

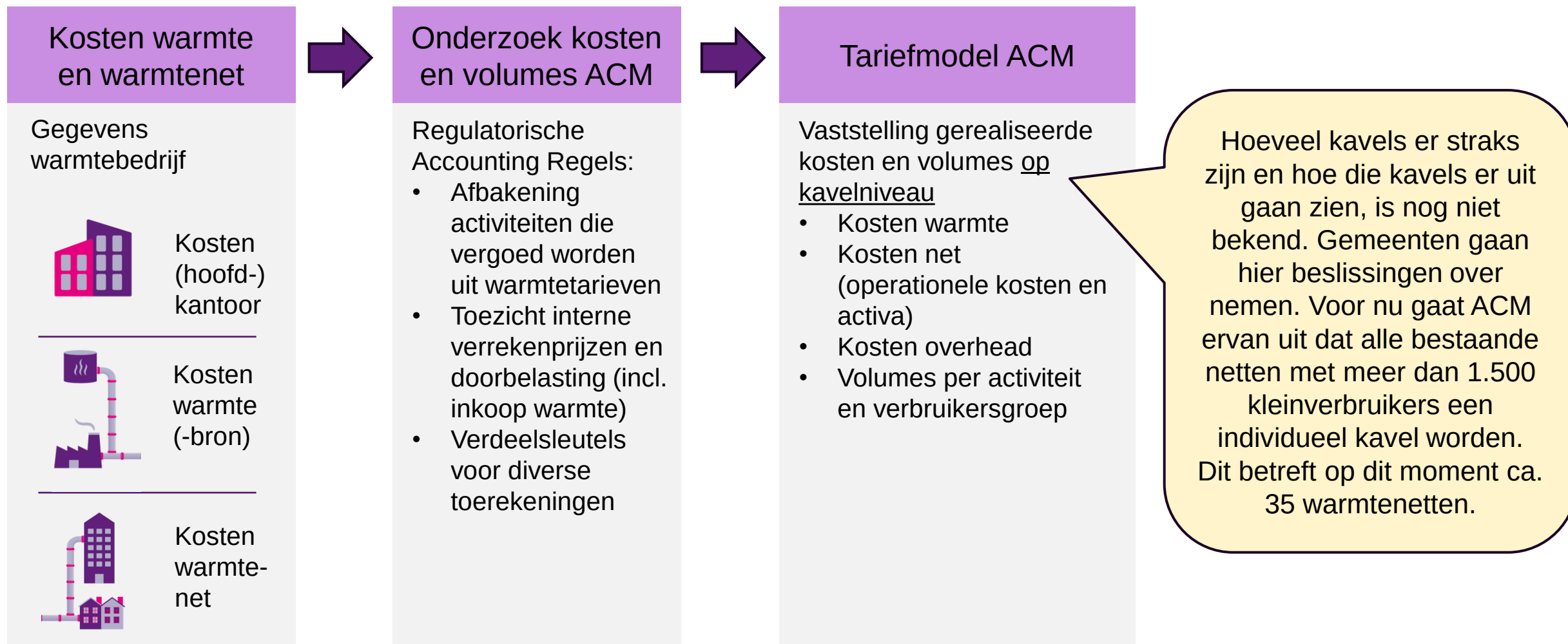
Hoe werkt kostengebaseerde tariefregulering voor warmte?

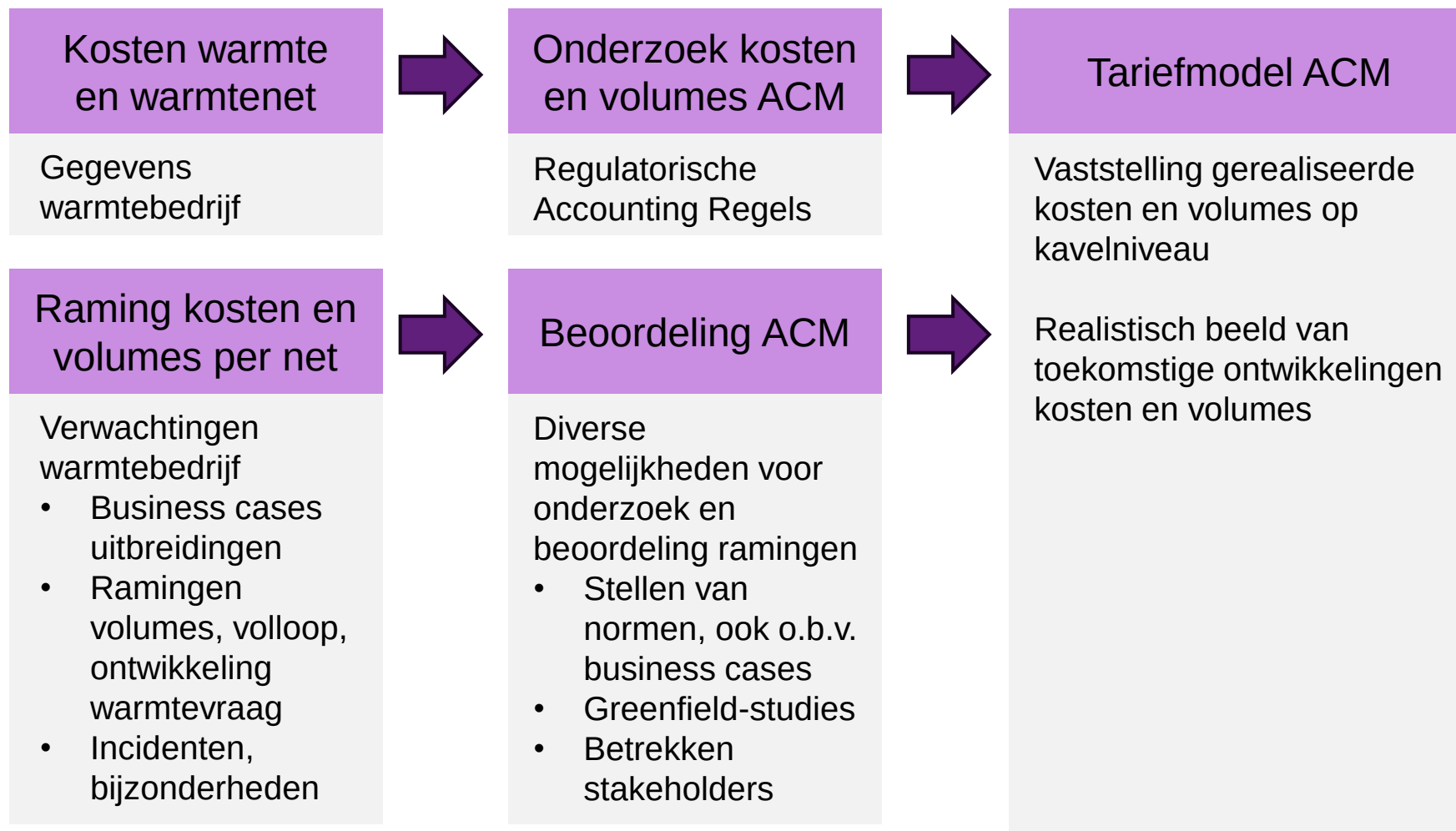
Hoe werkt kostengebaseerde tariefregulering voor warmte?

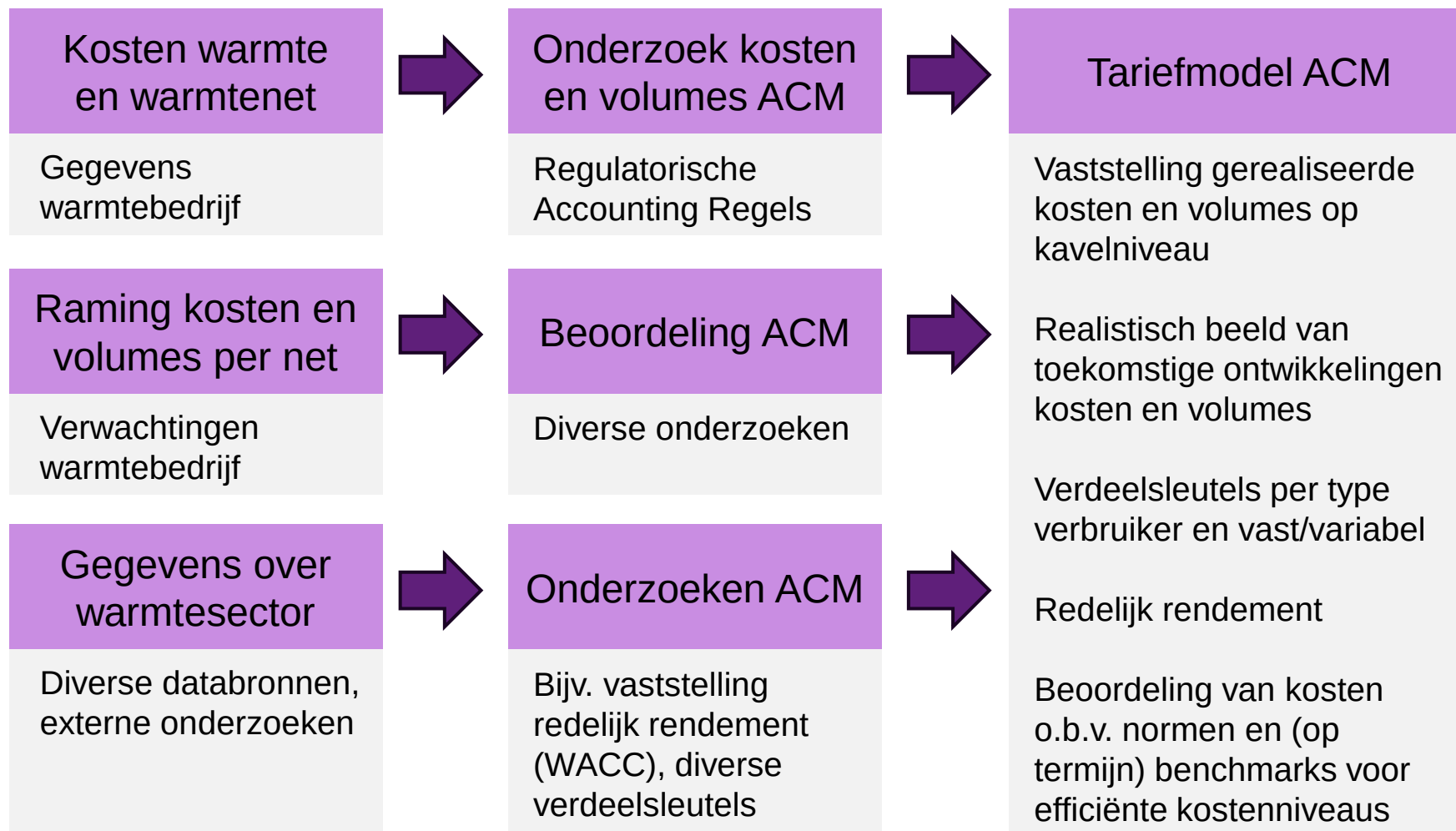
Hoe werkt kostengebaseerde tariefregulering voor warmte?

Hoe werkt kostengebaseerde tariefregulering voor warmte?

Hoe werkt kostengebaseerde tariefregulering voor warmte?

Hoe werkt kostengebaseerde tariefregulering voor warmte?

Hoe werkt kostengebaseerde tariefregulering voor warmte?

Tariefmodel ACM
Vaststelling gerealiseerde kosten en volumes op kavelniveau
Realistisch beeld van toekomstige ontwikkelingen kosten en volumes
Verdeelsleutels per type verbruiker en vast/variabel
Redelijk rendement
Beoordeling van kosten o.b.v. normen en (op termijn) benchmarks voor efficiënte kostenniveaus

Maximumtarieven ACM
<u>Tarieven per kavel:</u> • Variabel tarief (prijs per GJ) • Vastrechten per type aansluiting, gedifferentieerd naar netgebruik • Tarieven voor aanvullende diensten • Eventuele kortingsregelingen
<u>Transparantie</u> over welke kosten via welk tarief worden terugverdiend

De verhouding in vaste en variabele tarieven kan tussen netten sterk verschillen o.b.v. de kosten. Vaste bronkosten komen wel altijd terecht in het *variabele* tarief.

De BAK kan verdwijnen, er blijven wel eenmalige aansluittarieven gelden.

ACM krijgt in de loop van de tijd steeds beter zicht op kosten en rendementen, zodat we ook steeds beter kunnen zeggen wat warmte écht kost.

Betaalbaarheid en de rol van ACM

ACM draagt met tariefregulering op basis van efficiënte kosten bij aan de betaalbaarheid van warmte

Tariefregulering voorkomt dat verbruikers méér betalen dan nodig is om de kosten van warmte (de warmte zelf, en de distributie en levering ervan) te dekken

- ❑ Tariefregulering kan de *werkelijk gemaakte* kosten vergoeden, dat wordt vaak 'cost-plus' genoemd
- ❑ Tariefregulering kan ook de (modelmatig vastgestelde) *efficiënte* kosten vergoeden, door normen vast te stellen of benchmark-onderzoek te doen; de eigen kosten van het bedrijf spelen dan geen rol
- ❑ Vrijwel altijd is de gekozen tariefregulering een mix van deze twee uitersten, zo ook in de WCW. 'Kostengebaseerde tariefregulering' betekent dus niet 'altijd alle kosten vergoeden'.
- ❑ Als onderdeel van de tariefregulering stelt ACM vast hoeveel winst redelijk is voor een warmtebedrijf

Tariefregulering die deels gebaseerd is op normen of benchmarks stimuleert warmtebedrijven om goedkoper te gaan werken

- ❑ Een doelmatigheidsprikkel is een effectief instrument om op langere termijn de kosten van warmte te laten dalen naar een efficiënt niveau
- ❑ Warmtebedrijven die efficiënt werken mogen meer winst behalen dan warmtebedrijven die minder efficiënt werken

Tariefregulering gaat ook over hoe de kosten verdeeld worden tussen verschillende typen verbruikers

Kostengebaseerde tariefregulering betekent ook: iedereen betaalt zoveel mogelijk voor de kosten die hij/zij zelf veroorzaakt

- ❑ Een verbruiker in een groot vrijstaand huis heeft veel warmte nodig als het koud is, dus legt een relatief groot beslag op het warmtenetwerk. Het ligt voor de hand dat deze verbruiker een hoger vastrecht betaalt dan iemand in een klein, goed geïsoleerd appartement (tariefdifferentiatie vastrecht)
- ❑ Verbruikers die in het verleden een 'Bijdrage Aansluitkosten' (BAK) betaald hebben in ruil voor een korting op hun vastrecht, zouden onder kostengebaseerde tarieven niet alsnog het volle pond moeten gaan betalen

Tarieven differentiëren op basis van onderliggende kosten, kan gezien worden als een manier om de tarieven eerlijker te maken. Welke vorm van 'eerlijkheid' voorrang krijgt, is een politieke vraag.

- ❑ Op dit moment wordt in de WCW gekozen voor 'kosten per kavel' als leidend principe, wat bijvoorbeeld kan betekenen dat twee overburen met precies dezelfde woning en warmtevraag twee verschillende tarieven betalen, omdat ze in een ander kavel vallen.

Maar kostengebaseerde tarieven zijn niet automatisch draaglijke tarieven of aantrekkelijke tarieven

Kostengebaseerde tarieven zijn, ook wanneer ze gebaseerd zijn op *efficiënte* kosten, niet automatisch draaglijke tarieven

- ❑ Er kunnen allerlei redenen zijn waarom de kosten van een warmtenet hoog uitvallen, ook buiten de schuld van het warmtebedrijf. Die hoge kosten kunnen dan leiden tot hoge tarieven.
- ❑ Energie kan door allerlei omstandigheden duur worden; Eerder stelde de ACM al dat eerlijke concurrentie alleen geen betaalbaarheid van energie garandeert.
- ❑ Specifieke groepen (kwetsbare) verbruikers kunnen onevenredig hard geraakt worden.

De maatschappelijke voordelen van warmte komen niet altijd terecht bij de warmteverbruikers; kostengebaseerde tarieven veranderen dit niet

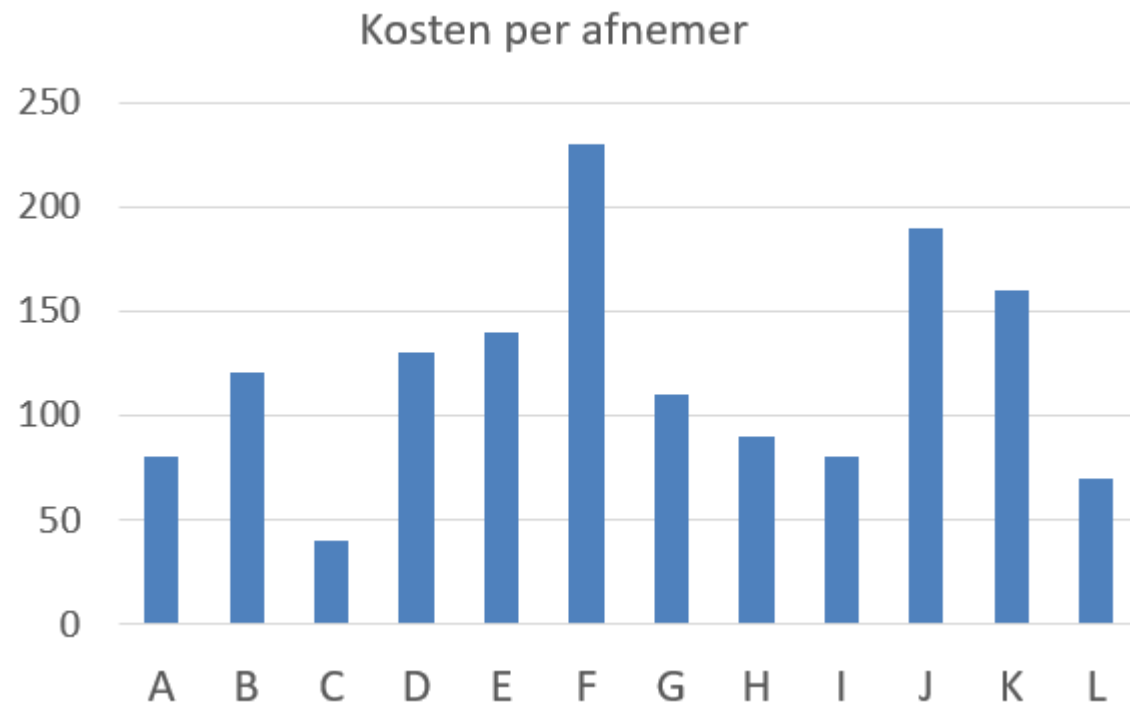
- ❑ Warmte kan hierdoor relatief duur blijven t.o.v. alternatieven, wat overstappen van gas naar een warmtenet niet stimuleert. Dit kan wel in de tijd veranderen
- ❑ Veel hangt af van belastingen, subsidies en flankerend beleid, dat valt buiten het domein van tariefregulering

De ACM krijgt wel een rol in de uitvoering van de tarieflimiet

Werking van de tarieflimiet

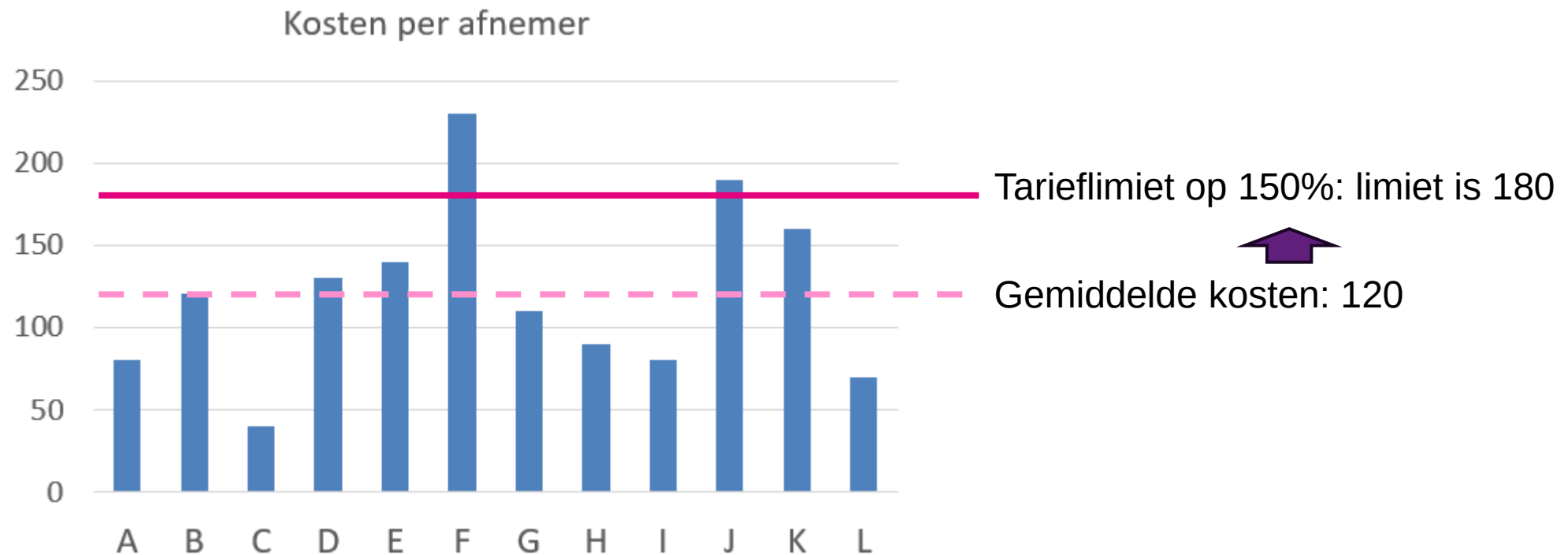
Hoe werkt de tarieflimiet?

Fictief
vereenvoudigd
rekenvoorbeeld

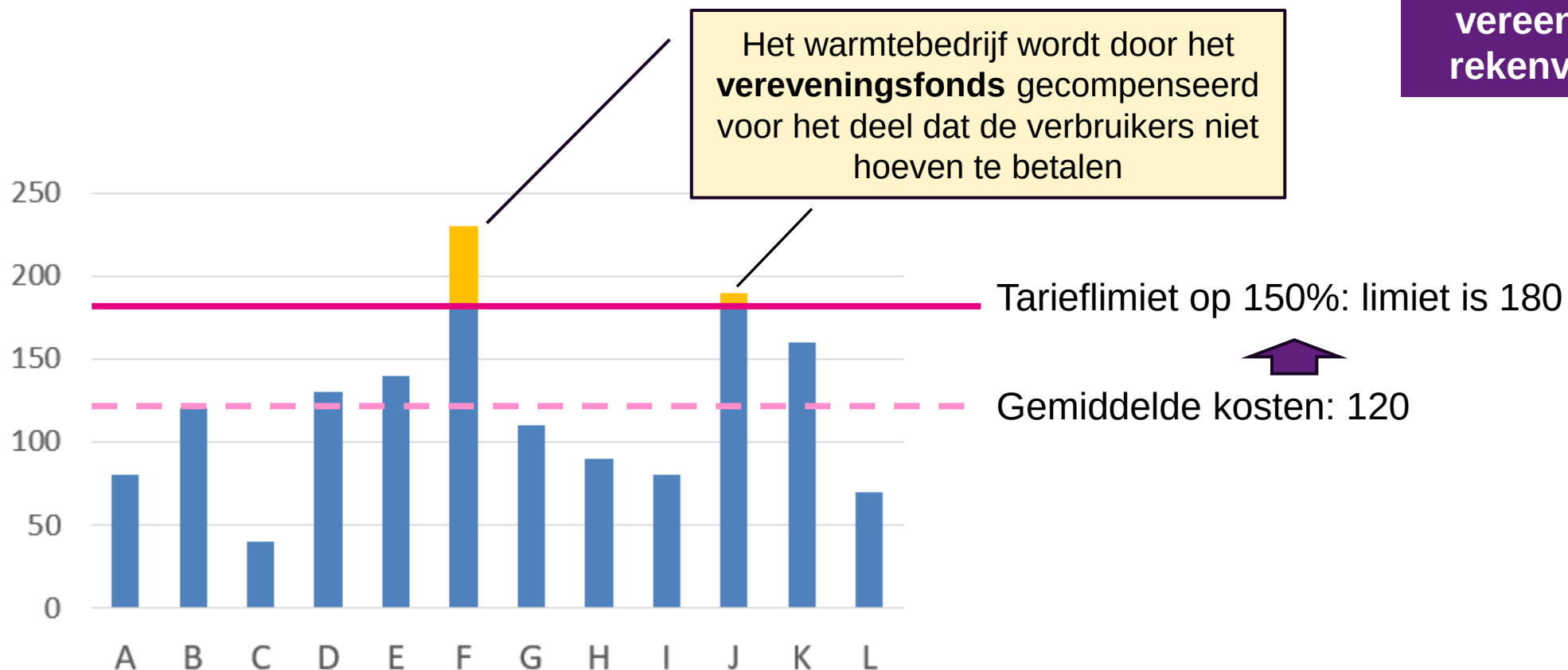
Hoe werkt de tarieflimiet?

Fictief
vereenvoudigd
rekenvoorbeeld

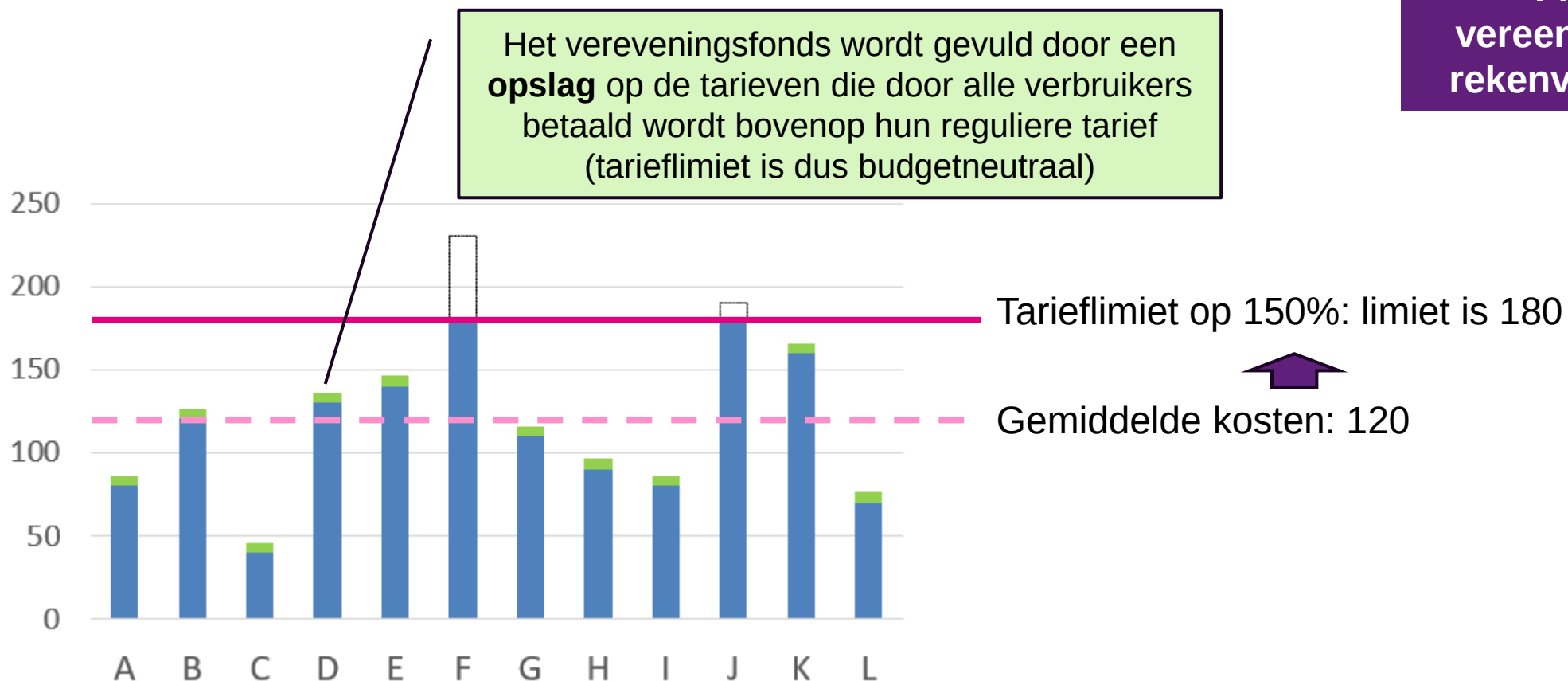
Hoe werkt de tarieflimiet?

Fictief
vereenvoudigd
rekenvoorbeeld

Hoe werkt de tarieflimiet?

Fictief
vereenvoudigd
rekenvoorbeeld

Investeringszekerheid en redelijk rendement

De WCW geeft meer dan de huidige warmtewet zekerheid over het kunnen terugverdienen van investeringen

Doordat tarieven meebewegen met de kosten en ACM daarnaast volume-effecten kan nacalculeren, loopt het warmtebedrijf minder risico:

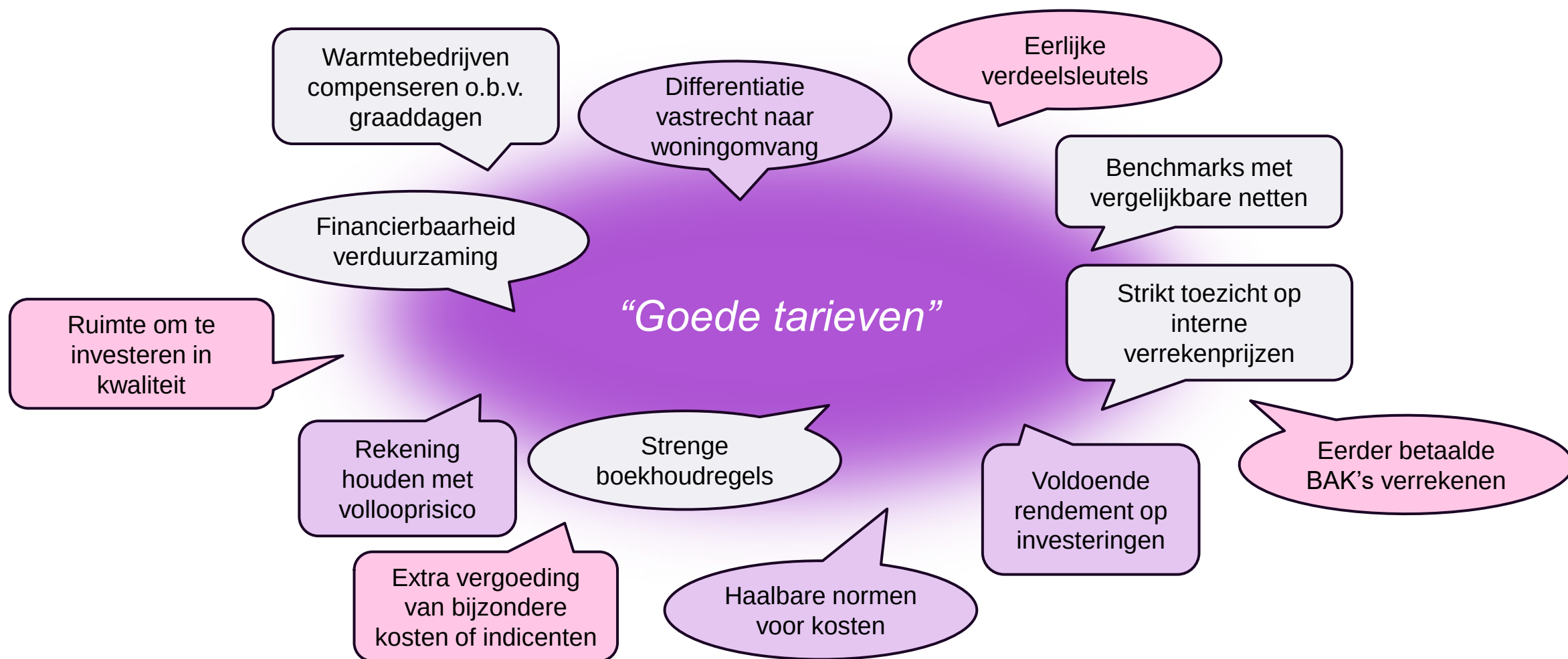
- ❑ Wanneer de kosten voor de netten stijgen of dalen, bewegen de inkomsten mee
- ❑ De WACC biedt een 'redelijk rendement' op het geïnvesteerde vermogen dat in lijn ligt met de risico's die gelopen worden door het warmtebedrijf
- ❑ De tariefregulering kan rekening houden met verwachte volumes, inclusief de voltooiing van nieuwe netten
- ❑ Ook ten aanzien van de hoeveelheid ingekochte energie/warmte kan ACM de risico's voor warmtebedrijven beperken. Tariefregulering kan de volume-effecten van een strenge of juist warme winter verdelen tussen gebruiker en warmtebedrijf
- ❑ Vanaf invoering van kostengebaseerde tariefregulering kan de rendementstoets vervallen, die wordt overbodig

Hier staat tegenover dat de ACM zich wel actiever gaat bemoeien met de kosten van warmtebedrijven:

- ❑ De Bijdrage Aansluitkosten ('BAK' of 'projectbijdrage') verdwijnt. De BAK is momenteel nog vaak nodig voor het afdekken van een onrendabele top van de investeringen in een warmteproject. Wanneer tarieven kostengebaseerd zijn, is die BAK dus niet meer nodig; ACM zal hier op toezien.
- ❑ ACM krijgt de bevoegdheid om de doelmatigheid (efficiëntie) van de kosten te beoordelen. Dit is bedoeld om te voorkomen dat gebruikers betalen voor inefficiënte kosten van het warmtesysteem.

Haalbaarheid en uitvoerbaarheid van tariefregulering

De doelen in de WCW leggen de lat hoog voor de tariefregulering en vragen om ‘fijnmazigheid’ van het systeem

Fijnmazige tariefregulering vraagt grote hoeveelheden gegevens die ook door ACM gecontroleerd moeten worden

Afzonderlijke boekhouding per net

- Intracomptabele P&L en balans
- Administratie volumes, incl. doorlevering en grootverbruik
- Verdeelsleutels bron, net en aansluitingen/levering
- Verdeelsleutels groot- en kleinverbruik
- Overige opbrengsten
- Voorzieningen en mutaties daarin, o.a. wanbetaling
- Activa administratie o.b.v. historische kostprijzen incl. afschrijvingsschema
- Historische subsidies en BAK's
- Kortingsregelingen en contracten met individuele WoCo's/VVE's en gemeenten

Ramingen kosten en volumes per net

- Afwijkingen t.o.v. business case in kavelplan (volumes, techniek, kostenraming, organisatievorm)
- Volloopschema's en geprojecteerde groei van aantal aansluitingen
- Voorziene ontwikkelingen in warmtevraag / graaddagen
- Incidenten en onvoorziene omstandigheden in kosten

Technische gegevens per bron/net

- Productiemix en brontechnieken
- Productiecapaciteit, ouderdom en energie-efficiëntie bronnen
- Temperatuurniveaus
- Warmteverliezen
- Capaciteit netwerk en netlengte
- Capaciteit aansluitingen/afleversets en vraagprofielen verbruikers
- Woningeigenschappen (isolatie, vloeroppervlakte)
- 'Objectiveerbare' regionale kostenverschillen

Boekhoudregels warmtebedrijf/holding

- Inzicht vennootschappelijke structuur
- Interne verrekenprijzen binnen groep incl. kostentoerekening bronnen
- Kostentoerekening holdingkosten
- Kostenverdeling van overhead en acquisitie binnen warmtebedrijf
- Inkoopcontracten warmte en energie
- Ringfence financiering groepsniveau

Indicatief en niet-limitatief

Inschatting o.b.v. concept-BCW-tekst en ervaring met tariefregulering in andere sectoren

Het bereiken van de doelen van tariefregulering zoals geschetst in de WCW is haalbaar voor de grote netten

ACM verwacht met de WCW tariefregulering voor warmtekavels zo vorm te kunnen geven dat een balans wordt bereikt tussen de gestelde doelen en de belangen van alle betrokkenen

- ❑ De eerste prioriteit van ACM komt te liggen bij het inzicht in kosten, tarieven en rendementen van warmtekavels. ACM moet dit eerst opbouwen om fijnmazigheid in de tariefregulering te bereiken.
- ❑ ACM voorziet ook actieve betrokkenheid bij de ontwikkeling van nieuwe kavels, om partijen te informeren over de werking en effecten van de tariefregulering.
- ❑ Het toetsen van kosten op efficiëntie is altijd moeilijk, los van de markt of omstandigheden. ACM kan onder de WCW normen stellen voor kosten op basis van onderzoeken of benchmarks. ACM zal daar invulling aan geven zodra dit op een redelijke wijze mogelijk is, rekening houdend met investeringszekerheid en financierbaarheid.

De gefaseerde invoering van tariefregulering in de WCW onderkent dat het tijd zal kosten om de gestelde doelen te bereiken. In de tussentijd zal niet alles goed gaan, en er zullen ook ‘transactiekosten’ gemaakt worden in de overgang naar een nieuw systeem.

Zorgvuldige en nauwkeurige invulling kost mensen en middelen

Het invoeren van kostengebaseerde tariefregulering per kavel is complex en tijdrovend. ACM denkt wel dat het uitvoerbaar is, mits ACM daarvoor de mensen en middelen beschikbaar krijgt.

Op basis van wat de ACM nu kan inschatten over de toezichtskosten die ontstaan, denkt dat ACM dat die kosten in verhouding staan tot het de gestelde doelen en de hoeveelheid werk in andere sectoren:

- ❑ Kostengebaseerde tariefregulering verschuift een deel van de risico's van warmtenetten naar de gebruiker. Nauwkeurig vastgestelde tarieven beschermen consumenten en het belang van de warmtetransitie.
- ❑ ACM heeft ruime ervaring met het toepassen van verschillende vormen van kostengebaseerde tariefregulering in allerlei sectoren (o.a. netbeheer elektriciteit en gas, luchtvaart, post). Warmte is complex, maar ligt qua orde grootte van de hoeveelheid werk in lijn met die andere sectoren

De precieze hoeveelheid werk voor ACM en dus hoeveel mensen en middelen ACM hiervoor nodig heeft, is nog niet bekend. ACM formuleert een claim bij de Uitvoerings- en Handhavings Toets op het Besluit Collectieve Warmte.

Vóórdat fase 2 start zal ACM een beter beeld hebben van de kosten van warmte en hoe de tariefregulering eruit gaat zien

NOTA NAAR AANLEIDING VAN HET VERSLAG

Ontvangen 3 april 2025

Pag. 69

Het inzicht in de effecten van de tariefregulering op verschillende type eindverbruikers is wel noodzakelijk voordat er besloten kan worden om kostengebaseerde tarieven in te voeren. De voorbereidingen op fase 2 tariefregulering zullen voor aangewezen warmtebedrijven naar verwachting twee tot vier jaar duren vanaf de inwerkingtreding van het wetsvoorstel. De ACM moet namelijk voldoende inzicht vergaren in de kosten van warmtebedrijven. Het invoeren fase 2 vindt plaats bij klein koninklijk besluit (klein KB). Voorafgaand aan het besluit om fase 2 in werking te laten treden, zal het kabinet een onderzoek uitvoeren naar de verwachte effecten hiervan in combinatie met een eventuele tarieflimiet en aanvullend beleid. Het besluit om fase 2 in werking te laten treden zal, tezamen met de uitkomsten van dit onderzoek, worden voorgehangen in de Eerste en Tweede Kamer. Het kabinet zal te zijner tijd alleen overstappen naar kostengebaseerde regulering als de relatieve betaalbaarheid voor gebruikers voldoende geborgd is, al dan niet met de inzet van aanvullend instrumentarium. Tot die tijd blijft de huidige (fase 1) tariefregulering van kracht.

Kostengebaseerde tariefregulering voor kleine collectieve warmtesystemen

Kostengebaseerde tarieven per net voor alle kleine collectieve warmtesystemen zijn niet haalbaar en uitvoerbaar

Het marktsegment van kleine collectieve warmtesystemen, die onder de WCW ontheffinghouder worden, is complex

- ❑ ACM schat in dat er momenteel ca. 500 tot wel meer dan 1.000 kleine systemen zijn die in aanmerking komen voor een ontheffing. De verwachte groei in de aankomende jaren is onduidelijk, maar er zijn plannen om nog vele honderden kleine collectieve warmtesystemen bij te bouwen.
- ❑ Momenteel zijn ca. 100.000 verbruikers aangesloten op een KCW, die in omvang kunnen variëren van 10 aansluitingen, tot maximaal 1.500 aansluitingen (gegeven de grens in de WCW).
- ❑ In totaal zijn er meer dan 100 afzonderlijke bedrijven actief in dit marktsegment: veel éénpitters', maar ook een warmtebedrijf dat meer dan 200 KCW's exploiteert.
- ❑ Het betreft vaak 'gebouwgebonden systemen' in hoogbouw, die stand-alone kunnen opereren, maar soms ook een aansluiting hebben op een warmtenet van een ander warmtebedrijf.
- ❑ Deze kleine systemen verschillen enorm van elkaar in schaal, techniek, type verbruikers, ouderdom en onderhoudsstaat van het systeem en organisatievorm

De hoeveelheid werk die nodig is voor het nauwkeurig vaststellen van de kosten en volumes van zoveel systemen staat niet in een realistische verhouding tot de omvang van dit marktsegment.

ACM stelt voor om voor kleine collectieve warmtesystemen te werken met een kostengebaseerd referentietarief

ACM ziet een duidelijk onderscheid tussen grote en kleine systemen, en denkt dat de regulering hier ook op ingericht kan worden

- ❑ De WCW biedt ruimte om toezicht en tariefregulering voor grote en kleine warmtesystemen verschillend in te richten, met het oog op administratieve lasten (zie o.a. Nota n.a.v. Verslag, nr. 129)
- ❑ WCW biedt ruimte voor kostengebaseerd referentietarief, door in tariefformule voor '100% norm' te kiezen, en die norm te baseren op een gemeten of gemodelleerd kostenniveau. Hoe dit uitpakt hangt nog wel af van nadere invulling in BCW.
- ❑ Door bij de vaststelling van het kostengebaseerde referentietarief rekening te houden met de business case van KCW's kunnen onder- en overrendement toch zoveel mogelijk voorkomen worden
 - Het tarief wordt meer kostengebaseerd dan onder de gasreferentie, door te kijken naar (gemiddelde) kosten voor KCW's, en het GJ-tarief te laten aansluiten bij de kosten voor de gebruikte energie (in veel gevallen elektriciteit)
 - Bij de aanleg van nieuwe systemen kan de Bijdrage Aansluitkosten in aangepaste vorm blijven bestaan
- ❑ Op termijn kan de ACM naar verwachting verfijning aanbrengen in de regulering van KCW's
 - Transparantie wordt verbeterd door bij nieuwe systemen wel aanvullende eisen te stellen aan de administratie
 - De ACM leert de kosten van KCW's steeds beter kennen door analyse van business cases, kostenopgaves, etc.

Afsluiting, vragen en dialoog